

"بسمه تعالی"

دانشگاه علوم پزشکی ارومیه

معاونت تحقیقات و فناوری

مرکز تحقیقات علوم دارویی تجربی و کاربردی

دانشکده داروسازی

**برنامه استراتژیک مرکز تحقیقات علوم دارویی تجربی و
کاربردی**

فهرست

..... ۳	مقدمه
..... ۴	دورنما
..... ۴	رسالت
..... ۴	ارزش ها
..... ۵	ذی نفعان
..... ۵	ذی نفعان داخلی
..... ۵	ذی نفعان خارجی
..... ۶	عوامل تأثیر گذار
..... ۶	(۱) عوامل داخلی
..... ۶	(۱-۱) نقاط قوت (S)
..... ۶	(۲-۱) نقاط ضعف (W)
..... ۷	(۲) عوامل خارجی
..... ۷	(۱-۲) فرصت ها (O)
..... ۷	(۲-۲) تهدید ها (T)
..... ۸	استراتژی های کلی
..... ۸	استراتژی های SO (راهبردهای تهاجمی)
..... ۸	استراتژی های WO (راهبردهای انطباقی)
..... ۹	استراتژی های ST (راهبردهای اقتضایی)
..... ۹	استراتژی های WT (راهبردهای دفاعی)

مقدمه

یکی از مهم ترین و مؤثرترین پژوهش ها در حیطه علوم پزشکی، تحقیقات دارویی به منظور کشف، تولید و بهینه سازی داروها است. امروزه تحقیقات حوزه علوم دارویی، در سطحی وسیع و با در نظر گرفتن جزئی ترین ابعاد داروها اعم از بررسی ساختمان شیمیایی، سنتز و بهینه سازی آن جهت استفاده در بدن انسان، مطالعه اثرات درمانی و سمی در سطح محیط های شبیه سازی شده آزمایشگاهی، سلولای و حیواری و سپس در سطح بالین است. علاوه بر مطالعات نوین بر روی داروهای شناخته شده برای دستیابی به اثرات احتمالی دیگر، مطالعه بر روی ترکیبات طبیعی بکر و مطالعات زیست فن آورانیه از اهمیت ویژه ای برخوردارند. از سوی دیگر مطالعات دارویی مقدماتی و نیمه صنعتی در مراکز تحقی قاتی اختصاصی دانشگاهی می تواند روزنه ای امیدبخش برای همکاری های گسترده با صنعت داروسازی ایجاد نماید و بدین ترتیب گامی مهم در راستای خودکفایی کشور در این صنعت مهم باشد. هم چنین به منظور ایجاد و گسترش دوره های تحصیلات تکمیلی داروسازی، وجود مرکز تحقیقات در حوزه علوم دارویی امری ضروری می باشد.

"مرکز تحقیقات تجربی و کاربردی علوم دارویی" دانشگاه علوم پزشکی ارومیه، مرکزی متشکل از همکاری های تخصصی و بین رشته ای در راستای انجام فعالیت های پژوهشی و فناورانه در رشته داروسازی به منظور ارتقا سلامت و افزایش و آگاهی عمومی و برقراری ارتباط آموزشی و پژوهشی با سایر مراکز تحقیقاتی و گروههای آموزشی دانشگاه و مراکز تولیدی و صنعتی است و در این راستا دارای بخش های پژوهشی زیر می باشد:

- ۱) فارماکولوژی و توکسیکولوژی
- ۲) فارماسیوتیکس
- ۳) شیمی دارویی
- ۴) بیوتکنولوژی و نانوتکنولوژی دارویی
- ۵) فارماکوگنوزی
- ۶) کنترل دارو

مطالعات بالینی امروزه به منظور طراحی و پیشبرد اهداف یک مجموعه، به کارگیری تفکر استراتژیک امری ضروری است. در این راستا برخورداری از تفکری جامع و انعطاف پذیر، نه تنها نیل به اهداف بلند مدت را میسر بلکه انعطاف به اقتضای شرایط را نیز فراهم می سازد. "مرکز تحقیقات تجربی و کاربردی علوم دارویی" نیز از این امر مهم مستثنی نیست و برنامه ریزی استراتژیک و هدفمند در رأس فعالیت های علمی و پژوهشی آن قرار دارد. به منظور تحلیل استراتژیک (تجزیه و تحلیل محیط داخلی و خارجی) این مرکز از analysis SWOT استفاده گردیده است. انتخاب این تجزیه و تحلیل بر این منطبق استوار است که راهبرد اثر بخش، قوت ها و فرصت ها را حداکثر می کند، در عین حال که ضعف ها و تهدیدها را به حداقل می رساند.

دورنما

هدف نهایی این مرکز تلاش برای دستیابی به اهداف زیر می باشد:

- ۱) کمک به پیشرفت تحقیقات حوزه علوم دارویی و تأمین نیازهای دارویی کشور با انجام تحقیقات بنیادی و کاربردی
- ۲) ارتقا سطح و راه اندازی پژوهش های علوم دارویی هم راستا با پیشرفت های جهانی
- ۳) خودکفایی در امر پژوهش در حوزه علوم دارویی در منطقه و استان.

رسالت

"مرکز تحقیقات تجربی و کاربردی علوم دارویی" در تلاش خواهد بود با محور قرار دادن پژوهش مبتنی بر فناوری، نوآوری، همکاری تیمی و نگاه آینده نگر گامی مستحکم در پژوهش های حوزه علوم دارویی بردارد. مهمترین ارکان رسالت این مرکز، حمایت از پژوهش های کاربردی و تولیدی، تربیت پژوهشگران توانمند و اخلاق مدار، زمینه سازی بستر پژوهش برای پژوهشگران و متخصصان علاقمند و انجام تحقیقات مشترک و تبادل دانش و اطلاعات با سایر مراکز تحقیقاتی در سطح کشور و جهان می باشد.

ارزش ها

- ۱) انجام پژوهش های کاربردی بر مبنای نیازهای کشور
- ۲) پژوهش اخلاق محور
- ۳) تربیت پژوهشگران متخصص و کارآمد
- ۴) انجام پژوهش های تیمی و چند رویکردی
- ۵) خلاقیت، نوآوری و پیشروی به سوی پژوهش فناورانه
- ۶) عدالت در دسترسی به امکانات پژوهشی
- ۷) پیشبرد اهداف با تکیه بر صداقت، نظم، برنامه ریزی استراتژیک و مسئولیت پذیری
- ۸) نهادینه کردن دانش پروری
- ۹) ارتقاء مهارت ها و تلاش برای به روز ماندن همگام با پیشرفت علم

ذی نفعان

ذی نفعان داخلی:

- ۱) اعضاء هیئت علمی پایه و بالینی، دانشجویان و پژوهشگران دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- ۲) معاونت تحقیقات و فناوری و مراکز تحقیقاتی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- ۳) معاونت آموزشی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- ۴) معاونت غذا و دارو دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- ۵) پژوهشکده پزشکی سلولی و مولکولی
- ۶) پژوهشکده علوم بالینی
- ۷) شرکت های دانش بنیان مستقر در مرکز رشد فناوری سلامت

ذی نفعان خارجی:

- ۱) جامعه و مردم
- ۲) سایر مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها و دانشگاه ها در سطح منطقه، ملی و بین المللی
- ۳) صنعت دارویی کشور (کارخانه های داروسازی استان و منطقه)
- ۴) شرکت های خصوصی فعال در حوزه پژوهش های علوم دارویی

عوامل تأثیر گذار

(۱) عوامل داخلی

(۱-۱) نقاط قوت (S)

- S1- وجود اعضای هیئت علمی و پژوهشگران علاقمند به تحقیق در حوزه های تخصصی علوم دارویی
- S2- وجود رشته های دکترای عمومی به خصوص داروسازی جهت انجام پایان نامه های کاربردی، بنیادین، تجربی و تولید محور
- S3- عدم وجود مرکز تحقیقات با رسالت و اهداف مشابه در سطح دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- S4- امکان همکاری های پژوهشی متعدد بین رشته ای با سایر رشته های علوم پزشکی
- S5- وجود رسالت مشخص و برنامه راهبردی
- S6- توانایی ارائه مقالات علمی در کنگره ها و چاپ مقالات علمی و تحقیقاتی در مجلات معتبر داخلی و بین المللی
- S7- حمایت مسئولین ارشد و هیأت امنای دانشگاه علوم پزشکی ارومیه از تأسیس و توسعه این مرکز تحقیقاتی
- S8- حمایت مالی و معنوی بالادستی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه جهت انجام پروژه های تحقیقاتی و توسعه تجهیزات این مرکز تحقیقاتی
- S9- فراهم شدن بستر راه اندازی رشته های متعدد حوزه علوم دارویی در مقاطع تحصیلی کارشناسی ارشد و دکترا در دانشگاه علوم پزشکی ارومیه
- S10- امکان بکارگیری دانشجویان دکترای پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی ارومیه در این مرکز تحقیقاتی
- S11- فراهم بودن امکانات مطالعات پره کلینیکال و مدل های حیوانی.

(۲-۱) نقاط ضعف (W)

- W1- کمبود فضای فیزیکی مناسب
- W2- کمبود امکانات و تجهیزات تخصصی جهت انجام پژوهش ها در کمیت و کیفیت مناسب
- W3- تخصیص بودجه پژوهشی نامتناسب با انتظارات پژوهشی از اعضای هیئت علمی
- W4- توجه ناکافی به اهمیت پژوهش در حوزه علوم دارویی
- W5- کمبود نیروی انسانی از جمله کارشناسان خبره پژوهشی

۲) عوامل خارجی

۱-۲) فرصت ها (O)

- 01- وجود افراد با انگیزه و علاقمند به پژوهش در حوزه های تخصصی علوم دارویی
- 02- امکان برقراری ارتباط پژوهشی با سایر دانشگاهها و مراکز علمی و پژوهشی کشور
- 03- پشتیبانی ریاست و معاونت تحقیقات و فناوری دانشگاه از مرکز
- 04- وجود مراکز تحقیقاتی، جهاد دانشگاهی و دانشکده های فعال در دانشگاه های استان
- 05- وجود پارک علم و فناوری و مراکز رشد فناوری در سطح استان
- 06- حمایت مؤسسه نیماد (NIMAD) ، شورای عتف، نهادهای بین المللی و ستادهای مختلف معاونت علمی و فناوری ریاست جمهوری از پژوهشهای کلان
- 07- وجود اقلیم جغرافیایی مناسب با پوشش گیاهی متنوع و گسترده در راستای تولیدات دارویی
- 08- وجود مرکز تحقیقات پرورش حیوانات آزمایشگاهی در دانشگاه به عنوان قطب در منطقه شمالغرب کشور
- 09- امکان حضور و فعالیت تعداد زیادی از دانشجویان تحصیلات تکمیلی سایر مراکز آموزش عالی در دانشگاه (بعنوان نیروی پژوهشگر)

۲-۲) تهدید ها (T)

- T1- تخصیص بودجه پایین به تحقیقات
- T2- عدم وجود چارت سازمانی مستقل و عدم استقلال مراکز تحقیقاتی
- T3- عدم همکاری و هماهنگی میان بخشی مناسب
- T4- تحریم های بین المللی
- T5- کمبود قوانین حمایتی در زمینه پژوهش
- T6- کافی نبودن آگاهی نسبت به کارآمدی نتایج تحقیقات
- T7- کم توجهی به تولید داروهای جدید و تحقیقات کاربردی در ارزشیابی محققین و مراکز تحقیقاتی در سطح دانشگاه و وزارت

استراتژی های کلی

S1: تسهیل پیشبرد پژوهش های بنیادی، کاربردی، تجربی و بالینی در حوزه علوم دارویی

S2: تربیت نیروی انسانی محقق در زمینه های تخصصی علوم دارویی

S3: تلاش برای همکاری با مراکز تحقیقاتی و نهادهای اجرائی داخلی و خارجی

S4: تجهیز و بهینه سازی آزمایشگاه های مرکز تحقیقات در راستای فعالیت های پژوهشی

S5: توسعه ترجمان دانش و ارتباط با صنعت و گسترش دانش تولید محور

استراتژی های SO (راهبردهای تهاجمی)

- 1) توسعه تحقیقات مرتبط در حوزه های تخصصی علوم دارویی با راه اندازی هسته های پژوهشی اختصاصی (در راستای S1)
- 2) افزایش جذب پایان نامه های دانشجویی در سطح دکترای عمومی و تحصیلات تکمیلی (در راستای S2)
- 3) حمایت ویژه و اختصاص هزینه و بودجه بیشتر به تحقیقات کاربردی و تولید محور (در راستای S1 و S5)
- 4) محور قرار دادن برنامه استراتژیک تدوین شده برای انجام فعالیتهای آتی مرکز و تقویت آن (در راستای S1-5)
- 5) استفاده از نیروهای نخبه، جوان و علاقه مند به پژوهش و توانمند سازی آنها (در راستای S1-2)
- 6) جلب همکاری و مشارکت محققین رشته های مرتبط و مشارکت درون و برون سازمانی (در راستای S3)
- 7) تشکیل کمیته سیاست گذاری تولیدات داروهای گیاهی برای فراهم نمودن بستر راه اندازی هسته ها و مراکز دانش بنیان با توجه ویژه به نقش دانشکده داروسازی (در راستای S1 و S4-5)
- 8) تشکیل کمیته ویژه اخذ منابع NIMAD با توجه به تجربه صاحب نظران در جهت تسهیل شرایط اخذ گرنت های مذکور (در راستای S3-5)

استراتژی های WO (راهبردهای انطباقی)

- 1) توسعه تجهیزات مرکز تحقیقات (در راستای S4)
- 2) رایزنی برای تکمیل ظرفیت نیروی انسانی مرکز تحقیقاتی از طریق فراخوان استخدامی (در راستای S4)
- 3) عقد تفاهم نامه کوتاه، میان، و بلند مدت برای بهره گیری از منابع فیزیکی آزمایشگاهی پژوهشکده زیست فنا وری دانشگاه ارومیه برای رفع نواقص تحقیقاتی تا تکمیل و تجهیز نهایی (در راستای S3)
- 4) افزایش مهارتهای محققین و کارشناسان مرکز تحقیقات (در راستای S2)
- 5) ساماندهی طرحهای تحقیقاتی کاربردی و اولویتدار (در راستای S1 و S5)

استراتژی های ST (راهبردهای اقتضایی)

- ۱) احیای جایگاه تحقیق و محقق در سطوح پایه و بالینی (در راستای S1 و S2 و S4)
- ۲) تلاش در جهت مستقل شدن مرکز از نظر فیزیکی و معنوی (در راستای S1 و S2 و S4)
- ۳) تدوین محورهای فعالیتی بخش های مختلف مرکز (در راستای S1 و S5)
- ۴) انعکاساهداف و فعالیت های مرکز به دیگر مراکز تحقیقاتی دانشگاه، استان و کشور (در راستای S3)

استراتژی های WT (راهبردهای دفاعی)

- ۱) ارتقای کیفی نیروهای انسانی مرکز تحقیقات اعم از اعضای هیئت علمی و کارشناسان (در راستای S2)
- ۲) توجه متعادل به تحقیقات با هزینه پایین و بالا، متناسب با اولویت های پژوهشی برای جلوگیری از کاهش تولیدات علمی و کاهش اثرات تحریم های بین المللی (در راستای S1)
- ۳) سازماندهی خرید و حفظ مناسب تجهیزات و مواد مصرفی مرکز تحقیقات طبق برنامه ریزی مدون و مداوم (در راستای S4)
- ۴) عدم مقاومت در ورود دانشجویان خارج از دانشگاه و استقبال از آنها جهت حفظ شرایط موجود و افزایش ارتباطات بین سازمانی (در راستای S3)
- ۵) تخصیص فضای فیزیکی و تجهیزات تحقیقاتی مستقل (در راستای S1 و S4)